

Пригадусмо всім ВШ Передплатникам "Свободи", що з днем 1-го червня ц. р. одержують новий номер "Український Тижневик" тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату "Українського Тижневіка". Для вигоди тих передплатників, які бажають одержувати "Український Тижневик", але ще не вислали такого замовлення і передплату, поміщуємо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна ліризувати і переслати виповненом разом з чеком передплати до Адміністрації "Свободи".

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN NEWSPAPER (SECD 530-420) published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Велетень на глиняних ногах

Називати російську імперію велетнем на глиняних ногах — це вже трафарет. Але прямо немає ради. Крайшого і повнішого окреслення як те, яке колись стосувалося царської імперії, а тепер стосується її союзними наслідниками, не знайдено. Колись царська Росія розпоряджалася колосальними просторами, мала велику армію, була в союзі з передовими державами світу, але коли прийшла вирішальна битва, Перша світова війна, вона розпалася. Її союзники добилися великої перемоги, але Росії це не врятувало.

Ця сама історія мало що не повторилася під час Другої світової війни. Росія, тим разом союзними була у таборі, який виграв війну. Але бракувало небагато, щоб вона знову, не зважаючи на перемогу союзників, прогнала. Цим разом прийшла їм з вирішальною допомогою гітлерівська Німеччина і її союзники, які допустилися цілого ряду непростимих помилок і злочинів.

Здавалося, що кремлівські володарі, навчені важким історичним досвідом і незчисленними жертвами народів, прихованих до ССРР, старатимуться уникнути помилок, зрозуміти те, що потрібно, щоб змінити фундамент ССРР, щоб перетворити „глиняні ноги“ на тверду основу для багатонаціональної системи, якою є ССРР. Однак не вийшло. Наслідники Івана Грозного, Петра Першого і Катерини Другої приречені йти шляхом, який намітили їм їхні попередники. Вони створили могутню збройну силу, розбудували неймовірний бюрократичний апарат, закріпили надсильну монополію, але це все не є наріч.

Останні роки, а особливо 1979-1980 були часом великого напруження і хвилювань. Добу від Другої світової війни можна під деяким оглядом назвати „добовими великими помилками Заходу“. На тілі тих помилок росла й зухваліла сила ССРР. Правда, і по боці Заходу не бракувало великих і мужніх потягень, як плян Маршала, збройна допомога Південній Кореї, берлінський „повітряний міст“, але це були вагомими і блискучими епізодами, неспівзвучними з безперервним ланцюгом планових заходів оборони перед агресією Москви. Коли ж до безпильності й короткозорості долучилася злочасна в'єтнамська кампанія і її трагічне закінчення, могло здаватися, що над Заходом завис фатум. Захід думав про постійний зріст консенсусу, союзними генерали і їхні підпоруки на чолі з Леонідом Брежнєвим, Михайлом Сусловим, Олександром Косигіном і іншими збиралися по зуби й очікували, коли вирішальна ситуація, щоб вони могли витягнути руку по солодкій олов'ячій перемогі. Бо й справді: на Далекому Сході мільйонів Червоної армії, озброєної найкращою і наймодернішою зброєю протистоять тверда червона китайська армія, але узброєна мало що не музейними експонатами воєнної технології: в Європі на три союзними танки припадає один НАТО, на чотири союзними гармати одна західна, на союзними ракети СС-20 з атомовими головками альянсу думують за три роки примістити свої в Західній Європі.

Москві закритися в голові від того відношення сил і їхня зброя задіяна в Афганістані, як попередження передвісників дальших, ще грізніших для Заходу збройних ескапад. Світ, а зокрема Захід напружує стрепенується, на що в Кремлі розраховували, але не побоявся, не вгнувся, а стверд. А такого на Кремлі зовсім не сподівалися. Не допомогли погрози Громіка і Червоненка в Парижі, не допомогли погрози Устімова, міністра війни ССРР, і натиск Брежнєва. Вони зустріли класичну відповідь: прийди і візьми!

І не допомогли танки 3-ї, атомові ракети, готові до акції ударної дивізії, який Захід міг протиставити тільки своїм танкам і дивізії і ракет замало, коли у велетня глиняні ноги. Зовнішня політика є завжди функцією внутрішньої сили і спаяності. Внутрішня сила кожної державної системи — це довіра населення і його готовність постояти за ту систему грудьми, це закон, це кермує країною, життєві усіх, і тих на самому вершці і тих на найнижчому суспільному ґрунті, це внутрішня справедливості, яка робить усіх громадян рівними й дає їм однакову шансу. А власне того в ССРР бракує, як і не було в царській Росії, як і не буде у всякій російській імперії, якою колись вона не була б.

І прийшлося Брежнєву пропонувати канцлерові Шмідтові переговори з Заходом. Коли лаяння велетенськими збройними перевагами не змусило другої сторони до капітуляції, тоді може можна добитися хоч частину своїх планів шляхом розмов, обіцянок, маневрів і обману. Бож дотепер воно вдалося. Але мабуть уже більше не вдасться. І раніше чи пізніше велетень на глиняних ногах приречений зустріти долю усіх таких велетнів. А ними засмічена довга історія людського роду.

Розмовляймо радше про футбол... звичайно, про європейський, а не північно-американський, що набрид мені майже так само, як і політичні балаки! — сказав мій приятель під час випадкової зустрічі в Монтреалі.

Як про футбол, то про футбол говорімо! — погодився я негайно, як не поправний прихильник того виду спорту, що вимагає інтелектуального спідняння всіх гравців, якщо вони прагнуть перемоги.

На фільмі моєї пам'яті, що й досі реєструються рухливі постаті українських футболістів — з Кобзаря і Лисика почавши, по черзі братів Магочих і Скоценця та на Зенові Снєжко-ві й молодших від нього змагунах скінчилися. Вмій душі ще й досі жевріє той теплий вогник, що розганяв окутанський холод у думках під час змагань львівської „України“ чи перемиського „Сяну“ або при читанні скупих, але яких електризуючих звітів про подвиги закарпатської „Руси“.

Однак у розмову з приятелями насильно прорвалися телекадри спогадів із власних футбольних змагань — юнацьких, середньоскопських, і то навіть не двокомандних, а однокласних.

Внаслідок браку потрібної кількості гравців ми — десь на майданчику під Вісоким Замком, на Кайзервальді чи на Горі Вулиці, з непересвершеним зав'язанням штовхали мізерний м'яч, з якого „передчасно дух утікав“ зочерв'ягодина. Ми пробували забити його у ворота, що їх обороняли два оборонці та воротар. Здобути голи рахувалися у користь напасників, а м'ячі, які попадали на „авт“, зараховувалися як очка в користь оборонців воріт. І дивно-диво. Хоч як

Світ, у якому живемо, змінюється, немов у калейдоскопі, а з ним наша нова, прибрана батьківщина, ЗСА. Пригляньмося деяким основним фактам і подіям, які можуть мати драматичний вплив на наше життя у найближчій майбутній. Не зважаючи на кризу пального в 1973 році, три-чотири заклади про потребу обмеження імпорту нафти, шляхом ошадності пального і збільшення продукції американських родовищ, ЗСА імпортує тепер 47 відсотків свого запотребовання на нафту. По шести роках балачок про потребу енергетичної самовистачальності, американська залежність від арабської нафти поглибилася на 30 відс., в порівнянні з 1973 роком. Американські нафтові компанії, користаючи з підвищення цін за нафту ОПЕК-ом, добивають до тих цін свій заробіток, що в тому році становить, пересячно, 200 відсотків. Висока ціна за бензину та бракам американських, малих, економічних автомобілів, вплину-

Роман Рахманний

РОЗМОВА ПРО НАШ ПОЛІТИЧНИЙ ФУТБОЛ

широ ми збивали кураву і нищили своє цінне збуття, хоч як голосно ми вигукували за кожним здобутим пунктом, коли воротар безуспішно „і в пилоту“, то все ж таки вдоволення з вислідів не було. Так, були здобуті голи, був шум і пилота здійснювалася стовпом від човгання десятих пар черев — гра була, але приємності не було. Кожен з нас тоді знав, що це лише „гра у власні ворота“. Справжнього противника чи ворога не було, тож не було кому дати гідний бій. Ось що мені на умі, коли я сьогодні спостерігаю майдан українського громадсько-політичного життя.

— Це асоціація понять і глибини вражень, — завважив мій приятель, а його обличчя зайнялося теплою усмішкою на згадку „тих днів, днів весни“.

— Так, я також, коли тільки слідкую за нашими громадсько-політичними організаціями і рухами — сатисфакції й церковними! — завжди маю враження, що я бачу нашу юність на запилених майданчиках Львова, Перемишля чи Станіслава... Громадські, політичні й церковні дії — поодинокі і гуртми — безупинно атакують одні-єдині ворота уявного противника, застосовуючи при тому всілякі чесні й недостойні трюки, щоб тільки перехитрити оборонців, прорватися до їхніх воріт і примусити воротаря „пилоту істи“.

— Майданчиком у цьому випадку є найчастіше сторінки газет і журналів. Скільки часу, енергії та життя цінних осіб (а не

лише юнацькі черевички!) зношує наше суспільство — зброю, групою й індивідуально — внаслідок ось таких „футбольних змагань“!

— Ось там „демократи“ атакують ворота українських „націоналістів“ так нечестливо український націоналізм по своїй суті не був народолюбний. А тут, любовники російського народу, „невинного у злочинах Кремля“, ідолю пилотою очі своїм самостійницьким братам і сестрам засипують так, немов би вони були їхні „справжні“ вороги... А оленки, на іншому майданчику в ім'я уявного людства, згуртованого навколо суперницьких століть, як Царгород (а де він такий?), Москва і Рим, одні українські християни болячі „голи“ забивають у ворота інших українських християн, що аж луна іде нечестливо від ударів молотка по цяхах на українському хресті... Ще інші гравці в ім'я „дипломатії“, як мислителя „можливого“, українські історичні землі криваво роздають сусідам — себто частину свого ґрунту залишають ворогові, а самі грають в одні ворота. Це ворота тих українців, які не погоджуються на торгівню Лемківщиною, Холмищиною, Підліссям, Перемисьщиною, Ярославщиною, Присящиною, Білгородом чи Кримом в ім'я т. зв. „добросусідських відносин“ з поляками, словаками, росіянами й татарами.

— Якщо б цей український футбол не був такий трагічний, то можна б поглядати завзятість отих „гравців“. Авжеж дехто з них уже човає: нагами тільки ми Захистом від старих і якоюсь домівкою, а однак із витримкою гідної країної справи пробує „загнати ще одного гола“ у противникові ворота... Лише тільки в тому, що того ворога немає, бо в кожному випадку це ворота якоїсь української групи, не менш патріотичної, демократичної та гуманної ніж вони самі... Ось чому в нашому суспільстві такий відчужений сьогодні настрій без надії, втоми і гіркої несмаку. Хоч не хоч самі політичні футболісти дивуються: — Як це так?.. Ми які здорові, ні часу, ні гроша не щадимо, та й прихильників гравців і оплесків нам ніколи не бракує, але від цієї політичної розгрізи вдоволення чомусь так нема!

— Не може бути! Адже в підсвідомості кожного такого „футболіста“ розжареним цяхом вертиться думка: — Та це наші власні ворота ми атакуюмо! Ми власного воротаря і його співборонців примушуємо „брудний пил істи“ майданчика істи“, щоб незабаром і ми самі з коротким відходом, а то й без відходу на віки, залишили те ґрунтове даремних змагань.

— А чому мовчать „гравці“?.. Невже вони не сміються припинити цієї безглуздої гонити? — запитала приятельська дружина.

— Ну, глядачі, як глядачі. Їм здається, що вони мають безштовтну розвагу, тому час від часу підбурюють гравців... Достоту так, як це написав один наш поет в Україні: „Сьогодні знаєш нація, а світ очманів на футболі“.

— А може, дорогий наш редакторе, розмовляймо про поезію, бо від того „футболу“ мені дрижаки по плечах ідуть! — запропонувала приятельська дружина і ми всі трое, згідливо, взяли обмірковувати вірші наших поетів.

„гравців“. Авжеж дехто з них уже човає: нагами тільки ми Захистом від старих і якоюсь домівкою, а однак із витримкою гідної країної справи пробує „загнати ще одного гола“ у противникові ворота... Лише тільки в тому, що того ворога немає, бо в кожному випадку це ворота якоїсь української групи, не менш патріотичної, демократичної та гуманної ніж вони самі... Ось чому в нашому суспільстві такий відчужений сьогодні настрій без надії, втоми і гіркої несмаку. Хоч не хоч самі політичні футболісти дивуються: — Як це так?.. Ми які здорові, ні часу, ні гроша не щадимо, та й прихильників гравців і оплесків нам ніколи не бракує, але від цієї політичної розгрізи вдоволення чомусь так нема!

— Не може бути! Адже в підсвідомості кожного такого „футболіста“ розжареним цяхом вертиться думка: — Та це наші власні ворота ми атакуюмо! Ми власного воротаря і його співборонців примушуємо „брудний пил істи“ майданчика істи“, щоб незабаром і ми самі з коротким відходом, а то й без відходу на віки, залишили те ґрунтове даремних змагань.

— А чому мовчать „гравці“?.. Невже вони не сміються припинити цієї безглуздої гонити? — запитала приятельська дружина.

— Ну, глядачі, як глядачі. Їм здається, що вони мають безштовтну розвагу, тому час від часу підбурюють гравців... Достоту так, як це написав один наш поет в Україні: „Сьогодні знаєш нація, а світ очманів на футболі“.

— А може, дорогий наш редакторе, розмовляймо про поезію, бо від того „футболу“ мені дрижаки по плечах ідуть! — запропонувала приятельська дружина і ми всі трое, згідливо, взяли обмірковувати вірші наших поетів.

ЗАГАДКОВА АЛБАНІЯ

Албанія відіграє неспівміру до своєї величності. Три мільйони населення, невелика територія, слаба господарська система з незначною індустріалізацією не дають підстав до більшої ролі в світовій політиці, але її геополітичне положення великою мірою це надолужує. А до положення долучається ще й особливий характер албанського комунізму, який править країною від Другої світової війни.

Ще перед Другою світовою війною фашистська Італія окупувала Албанію, прогнала короля Ахмєта Цогу, і включила її в італійський простір. У Другій світовій війні постанала територія Албанії комуністична партизанка на чолі з Енвер Годжею, який й до сьогодні кермує Албанією.

Албанія ворогує з Югославією, яка хотіла б підкорити її собі, протиставляючи Москві, 1978 року окупувала свій стосунки з Китаєм, з більшістю європейських держав не має дипломатичних зв'язків, торгуює майже виключно із союзними країнами і Югославією. У 1967-му році уряд замкнув решту церков і мошей-населення Албанії належало до тих головних віровизнань — і проголосив декретом „Бога в Албанії нема“. Свя-

щенників і мунь знищено, багатьох мунь фізично.

Нікакої опозиції до існуючого режиму нема. Немає дисидентів, бо якщо б такі з'явилися, їх швидко не стало б фізично.

Останнім часом Албанія почала звертати увагу на господарську розбудову. Ресурси на розбудову постачають нафта і хром. Поклади хрому належать до найбільших у світі і Албанія є третім по величині експортером хромової руди в світі. Нафтової ропи продукують вона річно коло п'ять мільйонів тонн, а останньо відкрито нові поклади. Відборчі тієї ропи Німеччина, Швейцарія, навіть Румунія не приносять Албанії ніяких клопотів, бо не представляють собою ніякої загрози. На початку ССРР поставав Албанії машини для розбудови промислу, потім Китаю, а тепер починає Югославія. Західна Німеччина постійно була головним доставцем із західних промислових країн.

Крім ропи й хромової руди Албанія експортує електричну енергію. Відборчі електроенергії є Югославія, Австрія, Греція. Тепер будують на річці Дріні великий гідроелектричний комплекс, який дасть змогу Албанії стати одним з найбільших експортерів електроенергії.

П'ЕСА, ЯКА „РОЗОБЛАЧАЄ“ СУЧАСНУ БУРЖУАЗІЮ

Кнів. — Повиннічесь наказів Комуністичної партії, речники якої чимраз більше заявляють, що письменники і публіцисти своїм пером повинні „брати активну участь в сучасній ідеологічній боротьбі“, союзними драматургами А.Лаврінюкас, литовське створив п'єсу — „Піріва“, яка, — як пише кнівська „Радянська Україна“, — „розоблачаючи сучасну буржуазію“, показує правду про життя двох світів — соціалізму і капіталізму. Ця п'єса в далішому твердить газета — „виховує людей в душі комуністичних ідеалів, неперимирності до чужих нам поглядів“.

Змістом цього „шедевр“, що видимо відповідає вимогам партії і навітлює „примарність ліцеумірівнах капіталістичного світу про права людини“, є життя литовського подружжя в ЗСА, яке по тридцятих роках розлуки зустрінулося у Нью Йорку. Жінка прибула з України, а її чоловік живе в Америці, прихиливши сюди з табору для переміщених осіб. Героїня, вихована на „радянських принципах“, старастеся допомогти людям, але „перед нею глуха стіна незрозуміння“.

Коли ж вона відмовляється від інтерв'ю із „задагелідь“ зфабрикованим текстом (що саме діється у Союзі Союзів), про її мужа у газеті з'являється „компромітуюча стаття“ його „розорують“, оточен-

ня їх переслідують, а вкінці перед їхнім помешканням з'являються „хулігани“ — „Комітет по підтримці за права людини в ССРР“, щоб вони обидвоє зі „своєю червоною дружиною“ залишили їхнє місто“. Вкінці „приголомшені“ жінка у фіналі п'єси каже: „Я, напевно, ніколи не звиную до цієї країни“.

Однак її муж не спроможний нічим допомогти, „пропонує заспокоїливі таблетки“. А невдовзі він знаходить записку, що вона покинула її з собою.

Схвалюючи цю п'єсу, що її уже відіграють по всій Україні, газета і хвалить її автора за його „принципову, партійну життєву позицію“, висловлює йому признання за те, що він у своїй п'єсі — „викриває сучасну буржуазну цивілізацію з її антигуманними законами (яка) нівечить особистість, породжує егоїзм, жорстокість“.

Про цього роду п'єси, жаль чимраз частіше можна вчитати в союзній пресі. Творять такі „шедеври“ драматурги, пишуть цього роду повісті письменники, нализують такі „перлини“ в поезіях поети, бож не мають виходу. І водночас створилася неймовірна прогалина, якої вже ніколи не можна буде виповнити. Для літератури, яка відзеркалювала справжній настрій, де був би вияв мистецького слова, у цій країні немає місця. А з цим величезна вітра, що її вже не можна надолужити.

В.П. ПІДГАЛЬНИЙ З'ЇЗД ПІДГАЄЧАН У ДЕТРОЙТІ

(1)

Оглядаючи фізичну карту України, сразу можна запримітити, що місто Підгайці знаходиться на межі Поділля й Опілля. Звідси на північний схід простягається незвичайно родючі в золоту пшеницю подільські поля, а на південний захід, на Опілля, багатства дерев, копалин і расової худоби.

Підгайчанська багата не тільки на природні багатства, але не менше багата на історичні події, які сягають XIII ст., а з цих так, як: поява чудотворної ікони в Зарваниці в половині XIII ст.; цілковите знищення міста в XVI ст.; а від 1463 року місто на новому вже місці пише нові сторінки історії. У другій половині XVII ст. його облягав гетьман Петро Дорошенко, а наприкінці XVIII ст. воно підпадає під австрійське панування і тоді починається його розквіт. У новій історії Підгайчанська стала відомою із постою та кривавих боїв УССів над Стрипою у Першій світовій війні. Від початку XX ст. Підгайчанська належала до найсвідоміших повітів Східної Галичини. Вона була жорстоко „пащифікована“ польською владою у 1930 році.

Під час Другої світової війни на її північнозахідних теренах мала свій осідок III воєнна Округа УПА „Лисина“, а частини УПА до 1948 року сильно держалися і діяли в околицях Старого Міста. В липні, 1944 року, чимало свідомих підгайчан залишило рідні землі, вихававши на Захід, а по війні поселилися у різних країнах вільного світу.

Організація Підгайчан

Ядро зорганізованих підгайчан створилося 2-го листопада 1969 року в Детройті. Тоді основою Ініціативу

Групу Підгайчан. У лютому 1970 року в Клівленді, ЗСА, основою Головної Підготувачий комітет, якому доручено організувати Загальний З'їзд. Перший Загальний З'їзд Підгайчан відбувся 29-го-30-го травня 1971 року в Торонто, Канада. Тоді вибрано Головний Комітет Підгайчан, якому доручено: 1- завершити організацію Підгайчан у вільному світі; 2- зібрати матеріали і видати регіональний збірник „Підгайчанська Земля“; 3- зібрати фонди на його видання. У 1972 році. вибраний на з'їзді голова Головного комітету інж. Василь Колодчін очолює також редакційну колегію, а секретарем став д-р Зеновій Стельмах. Ведення головної канцелярії доручено В. Папіжіві, а фінансові справи доручено Д. Суліми. В квітні 1974 року на головному редактора збірника запрошено д-ра Тараса Гунчака, професора історії в Ратгерському університеті.

Другий Загальний З'їзд

Головний Комітет постановив, що Другий Загальний З'їзд Підгайчан відбудеться в той час, коли з'явиться збірник.

Проблеми пов'язані з опрацюванням і виданням регіонального збірника мали і мають усі регіональні комітети. Не обійшлося без них і Підгайчанському. Великими зусиллями та жертвенною працею невеликого гурта працівників та з моральною і фінансовою підтримкою широких мас земляків їх вдалося з успіхом розв'язати. І коли стало наглядним, що збірник, а одночасно й фотоальбом незабаром з'являться 3-го листопада, 1979 року Головний комітет вирішив відбутися II-ий Загальний З'їзд 24-го травня 1980 року, в місті Детройті.

Зацікавлення широких кіл земляків-підгайчан працею Головного Комітету, а книгами зокрема, було велике. Тому зрозуміло, що на З'їзд прибули земляки з Англії, Мехіко, а з Канади, починаючи з далекого Ванкуверу до Монреалю. Із ЗСА з Денверу на заході, а з Нью Йорку на сході; з Мінеаполіс на півночі аж по соняшну Флориду на півдні. З'їхалися, щоб це раз бути однією великою земляцькою родиною. Поверх 200 родин земляків та з ними споріднених прихильників засіли до ділових нарад,

щоб зробити підсумок дотеперішньої роботи і накреслити плани на майбутнє.

Ділові наради

Простору залу українського православного катедрального храму св. Покрови від вчасного ранку 24-го травня почали заповнювати учасники з'їзду. О год. 10:15 ранку голова Головного комітету, інж. Василь Колодчін коротким вступним словом, а відтак молитвою відкрив Другий Загальний З'їзд. Хвилинно мовчання вшановано світлу пам'ять тих 197 земляків, що відійшли у вічність у міжчасі обидвох з'їздів. Після прийняття порядку нарад, до Ділової президії запрошено: д-ра Олександра Ярославського (Торонто) — почесного голову, Ярослава Пастушенка (Нью Йорк) — президента, Д.М.Гайву (Англія) і м-ра Василя Ліщинського (Клівленд) — містоголову, Оресту Тиху-Ярмивич (Чикаго) та інж. Петра Салюка (Нью Йорк) — секретарів. Згодом вибрано Номінаційну та Резолюційну комісії. Номінаційну очолює м-р В. Ліщинський, Резолюційну — Методій Кінах.

Протокол з Першого Загального З'їзду відчитав секретар д-р Зеновій Стельмах.

Звітання

Голова Головного комітету інж. Василь Колодчін у своєму вичерпному звіті підкреслює ідею та цілі, для яких організувалися підгайчан. Земляки, які в різний час і обставинах покидали рідну землю, обіцявали служити далі рідному народові. І коли в Україні надходили тривожні вісті про жорстоке нищення окупантом української культури, історичних пам'яток, палення бібліотек, тоді виринула думка зібрати матеріали і видати меморандум-історичний збірник і тим чином зберегти все те, що пощадить для майбутнього. Водночас його видавці кермувалися правилом, що збірник матиме лише тоді історично-наукову цінність, коли події будуть описані об'єктивно, оперті на фактах та достовірних джерел. І це нам пощадить зробити. Праця тривала понад 9 років. Книжки з'явилися завдяки неоплаченій праці невеликого гурту редакторів та співробітників і підтримці загальнопідгайчан і прихильників. І в один час з'явилися дві книги — збірник „Підгайчанська Земля“ — 744 сторінок та

фотоальбом „Мандрівка Землями Підгайчанськими“ — 170 сторінок, книги, які взаємно себе доповнюють. У них поміщено вибраний матеріал. І хоча видавці свідомі були, що стирніуться з різною оцінкою, а можливо, з критикою, то все ж таки вони прийняли на себе зобов'язання виконати все чесно і совісно. Як голова Головного комітету та одночасно редакційної колегії В.Колодчін склав подяку всім редакторам та співробітникам за їхню працю. З пошаним вдволенням він подякував співробітникам Головного комітету за вірну співпрацю. Наприкінці він подякував всім землякам і прихильникам за моральну і фінансову підтримку, без якої не можна було б осангнати наміченої цілі.

Протоколярний секретар д-р Зеновій Стельмах звітуював про свою працю, яка не обмежувалася виключно до писання протоколів з нарад, але й допомогою у різних ділянках праці Головного комітету. Головним його заняттям був переклад старих документів, а під час друкування книг він допомагав у корекції.

Докладний звіт, на основі діяльності Головного комітету, склав ексекутивний директор Василь Папіж. Він є один із співініціаторів об'єднання підгайчан; від першого дня був керівником головної канцелярії. До комітету налічувало щорічно понад 300 ділових листів. Треба було поладжувати біжучі справи і відповідати на листи. В обсяг праці в канцелярії входив теж — контакт із 24-ма осередками та біля 1,000 родинами підгайчан. Влітку 1970 року він опрацював інформаційні матеріали. Від квітня 1970 року він опрацював і був відповідальним редактором періодика „Слово Підгайчан“. До II-го З'їзду з'явилася 21 число, по 1,000 примірників кожне. Працював також для перевидання чудотворної ікони Матері Божої в Зарваниці. Перевидану ікону поглаблослав Блаженний Отець Іосиф, Патріарх УПЦКерів. Поверх 1,000 ікон розійшлося по різних країнах світу. Він був теж членом редакційної колегії збірника, написавши низку статей до нього, передруковуючи матеріали та допомагаючи у технічному редагуванні збірника. Як упорядник фотоальбому „Мандрівка Землями Підгайчанськими“ він зібрав матеріали, опрацював текст, та за вказівками мистця Юрія Козака, технічно оформив альбом.

(Продовження буде)

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надіслати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

МИКОЛУ ЛЕБЕДЯ з його 70-ліття вітають:

Христині і Володимир
Бераньські
Василь Барка
Богдан Бойчук
Микола Галів
Софія і Тит Гавриш
Яків Гніздовський
о. Іван Гринько
Василь Гришко
Рената і Любомир Гуцалюки
Осип Данко
Антін Драган
Роман Ільницький
Анатоль Камінський
Наталія і Іван Коропецькі
Іван Кошпівський
Роман Купчинський
Марія і Мирослав Лабуньки
Юрій Лавренко
Евген Лавчик
Іван Майстренко
Мирослав Малецький
Василь Маркус
Наталія і Михайло
Марунички

Роман Осінчук
Аркадій Оленський
і Володимир Петришини
Анна і Богдан Підгайні
Петро й Поліна
Олеся і Мірослав Прокопи
Степан Процик
С. Ю. Процик
Модест Ріпський
Ярослав Розумний
Іван Лисак-Рудницький

Леонід Рудницький
Улас Самчук
Орест С. Співчинський
Марія і Євген Стахові
Юрій Стафанік
Олена і Павло Турпи
Ірина і Олег Федішини
Атанас Фіголь
Ростислав П. Хомяк
Богдан Цимбалістий
Ірина і Богдан Чайківські
Роман Шпорлюк

Українська Католицька Церква в Глен Спей, Н. Й.

повідомляє, що з нагоди св. Володимира Великого, нашу церкву відвідає Провидіння Кир ВАСИЛЬ ПОСТЕН, дня 3-го серпня 1980 р. та візьме участь в Торжестві П'ятниці, о год. 9:30 рано.

ТРАДИЦІЙНИЙ ПРАЗНИК

СВ. ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО в Глен Спей, Н. Й.

відбудеться
дня 10-го серпня 1980 року
СПУЖБА БОЖА о год. 10:30 рано.

Після церковних відправ, відбудеться
ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК
на ПЛОЩІ прекрасної оселі Українського Братського Союзу
в "Верховині"

Мистецька програма, всякі вигрші і смачний буфет
у заряді комітетових.

Грав оркестра О.Г.О. Патко з Кліфтоном.
Запрошуємо Шановне Громадянство до численної участі.
ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

Увага! Вже появилася друкована збірка мистецьких творів
ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

"ГРАНІТНІ ОБЕЛІСКИ"

в українському оригіналі та англійському перекладі
Андрія М. Фр.-Чирівського
Книжка ілюстрована мистецькими рисунками
Мотри Ходковської
144 сторінок. Літографічне видання, на кремовому папері.
Ціна 5.00 дол. з пересилкою.
Мешканці стеїту Нью Джерсі зов'язує 5%
стейтвого податку.
Замовляти: книгарський відділ при "СВОБОДІ"
5850 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07305

ВЕСЕЛКА

журнал для української дітвори.
КОЛЬОРОВІ ІЛЮСТРАЦІЇ
виходить кожного місяця
у видавничій "СВОБОДІ" за
ходами УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ.
РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Річна переплата становить у США — 8.00 доларів, у інших країнах — рівноар-
тність цієї суми. Для членів УНС — 5.00 доларів. Ціна окремого числа 75 центів.
Ціна позайогого числа — 1.00 долар.
Адреса:
"СВОБОДА" — "VESELKA"
P. O. Box 346 • JERSEY CITY, N. J. 07303 • U. S. A.

П'ЯТИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ ФЕСТИВАЛЬ МОЛОДІ

відбудеться
на Оселі УБСоюзу "Верховина", Глен Спей, Н. Й.
в днях 18, 19, 20-го липня 1980 року
В МИСТЕЦЬКИХ ПРОГРАМАХ:
п'ятниця — 7:15 вечора; субота — 2:15 по пол. і 7:15 веч.;
неділя — 2:15 по пол.
Беруть участь: "Веснянка", "Булва", "Іскра", "Веселка", "Промінь",
Ансамбль з Асторії та "Рушничок".
ЗАБАВИ з ТАНЦЯМИ в п'ятницю і суботу при звуках 3-ох оркестр.

50-річчя звання священства

отця крилошанина Василя Джиджори

Хоч завдяки поступові медичних наук і медичній самоосвіті вік людини в теперішніх часах продовжується, то діджати 50-річного ювілею праці в установі, організації чи товаристві — це рідкість. Щоб діджати такої унікальної хвалити в житті, треба мати особливу ласку в Бога. Такою власне ласкою обдарував Всевисшій о. крилошанина Василя Джиджору, пароху української католицької церкви св. Юра в Північному Піттсбурзі, Па., який у квітні ц. р. завершив 50 років відданій і жертвенній праці у винограднику Христа і є найстаршим активним священником на терені філадельфійської Метрополії. Відчати парафіяни церкви, що в ній о. Джиджора працює вже 18 років, та ширша українська громада Піттсбургу відзначили цю славетну подію величавим ювілеєм у неділю, 15-го червня ц. р.

Отець Джиджора народився 1896 року в селі Заставці, повіт Підгайці, як найстарший син місцевого дяка. Після закінчення початкової школи в родинному селі навчався в гімназії в Рогатині до 1914 року. Перша світова війна перервала його навчання, а в наступному році австрійська влада покликала його до війська. По розвалі Австрії в 1918 році Василь Джиджора вступив до Української Галицької Армії і ділив з нею її долю й недовго — хвили і підписав і трагічного епілогу. Повернувшись із центральної України додому в 1922 році, продовжував навчання в гімназії в Бережанах і закінчив її з відмінними успіхами. У 1925 році вступив до Богословської Академії у Львові, що була під керівництвом ректора о. д-ра Йосифа Сліпого, теперішнього Патріарха і кардинала, закінчив у ній студії в 1929 році й прийняв священство з рук сл. п. єпископа Владимира Никити Будки 13-го квітня 1930 року.

Після цього о. Василь був завідувачем парафії у Львівській дієцезії до її під час Другої світової війни. В 1944 році за дозволу Метрополіта Андрія Шептицького, рятуючись від московсько-більшовицької навали з тисячами українців залишив береги рідних земель і вступив на бурхливий шлях еміграційної одисей.

Спершу Отець виїхав до Словаччини, а звідти до Німеччини, де в таборах виконував священні обов'язки серед наших нових емігрантів до 1950 року, себто до виїзду до З'єднаних Штатів Америки. В 1951 році одержав номінацію на асистента при парафії церкви св. Володимира в Скентоні, Па. Три роки згодом був призначений завідувачем парафії церкви св. Петра і Павла в Вільмердінгу коло Піттсбургу, де працював до травня 1962 року. З цього часу є парохом церкви св. Юра в Північному Піттсбурзі.

Отець Джиджора своєю добротою, вирозумілістю і тактом з'єднав собі всіх своїх парафіян і давав їм стимул до відродження, розвіннення і скріплення

о. крил. Василь Джиджора

дрімотного церковно-релігійного життя парафії. Без боргу і без зовнішньої фінансової допомоги побував тут чудовою церквою св. Юра, що її візитував Патріарх Йосиф 19-го травня 1973 року. Ця церква збудована в українському-візантійському стилі та має іконостас із іконами пензля Святослава Гординосного.

У 1975 році Патріарх Йосиф підніс отця Джиджору до ранги почесного крилошанина. Отець крилошанин додержується принципів Синодів Помісної Української Католицької Церкви, від самого початку підтримує Патріархальний рух на терені Піттсбуржчини та працював і працює над відродженням громадсько-національного життя українсько-руської громади західної Пенсильванії.

Ювілейні святкування почалися співом Службою Божою, що її відправив о. Ювілят у сослужбінні о. монсеньора Расаєля Данильчука, декана піттсбурзького деканату, та о. Петра Тея, пароху візантійської католицької церкви св. Духа. Гостем на Службі Божій був Владика Іван Велок, в заступстві Владимира Степана Коциса, якому асистували о. монс. Михайло Польовий, парох, діджак, св. Івана Христителя, та о. Джеймс Спонтан. Співав мішаний хор "Каліна" під керівництвом Ірини Владичук. Церква була вщерть виповнена гостями, серед яких було чимало священників, кілька Сестер-монахинь та рідня о. Ювілята — інж. Медуха і п-во Берези з Філадельфії.

Отець Данильчук у своїй проповіді говорив про важливість покликання до священничого стану та різноманітність шляхів, якими Боже Провидіння здійснює це покликання відносно юнака. Стати священником і служити Богові — це була мрія молодого Василя Джиджори. Цю мрію Бог допоміг йому здійснити, і о. Джиджора досконало виправдав цю Божу поміч і план Божого Провидіння. У здійсненні цього плану має теж великі заслуги перед Богом вірна дружина о. Ювілята, пані-Іміль Антоніна, яка віддає співпрацювала з ним впродовж п'ятидесяти років його священнослужіння.

Вечорі відбувся бенкет у готелі Вільям Пенн з присутністю близько 350 осіб. Після інвакації о. мон. Петра Тея голова бенкетового комітету Михайло Федора, мол., представив тостмайстра бенкету о. монс. Михайла Польового, який ввів промовців та розвеселив гостей дотепами. Перед промовами відчитано благос-

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Дзвінка Кришталович — нова професіоналістка на терені Клівленду.

В неділю 15-го червня в Клівлендському університеті (Marshall College of Law) Дзвінка Кришталович одержала диплом з права magna cum laude. Дочка Ярослава і Ярослави Кришталович, батько якої активний у Пласті та суспільно-громадській праці на терені Клівленду, доктор права Дзвінка Кришталович є членом Пласту куреня "Буревіхри". Вона була виховницею у Пласті, кількакратно членом Станичної Старшини та команданткою табору юначок на оселі "Писаний камінь".

Вихована в патріотичному домі батьків, у Рідній Школі, Пласті та Українському Музичному Інституті (гра на фортепіано), вона володіє дуже добре українською мовою та на кожному кроці у чужому середовищі всі і всіди підкреслює своє українське походження та стає завжди в обороні української правди.

Д-р права Дзвінка Кришталович

Крім згаданого диплома з права вона у свій час здобувала звання бакалавра з російської мови і з педагогіки в Огайо Стейтовому університеті в Колумбусі, диплом магістра з педагогіки — в Стейтовому університеті в Кент, Огайо. Дзвінка є членом — основним 222-го Пластового Відділу Українського Народного Союзу ім. "Сірого Лева".

Антін Яцишин

ловення Папи Івана Павла II та привіт від Патріарха, який, вітаючи Ювілята, сказав: "Це велика подія у Вашому житті і при тім Божа благодать, що не кожному священникові дана. Півстоліття праці в твердому і бурхливому столітті з двома війнами і різними лихоліттями! Ви пройшли великий шлях праці і жертви і Бог благословив Вас".

Сердечні, теплі привітти прислали Єпископ Василь Лостен і Ізидор Борейський, президент Джиммі Картер, губернатор Дік Торнберг, посадики Річард Каліджирі, Палата Представників Пенсильванії, коміснери повіту Аллегені — Т. Форстер, д-р П. Вект і д-р В. Гунт; крайова управа Українського Патріархального Товариства, відділ УПТ у Філадельфії, головний комітет Підгасчан і Українське Технікологічне Товариство в Піттсбурзі.

Глибоке змістом слово про значення священничого стану та про заслуги о. Ювілята сказав Владика Іван Велок. Отець Данильчук підкреслює тернистий шлях о. Джиджори в початковій стадії його праці в Америці, коли то його дружина мусіла працювати у фабрики, щоб заробити на життя. Д-р Василь Яциш, проф. Піттсбурзького університету, в своїй промові підкреслює вірність о. Ювілята традиціям Помісної Української

готовлення ювілею, та всім парафіянам за їх догоду віддану співпрацю. На особливу подяку — сказав о. Ювілят — заслуговують Джон Смет і Степан Вачик. Дяк Михайло Біляк вручив о. Ювілятові п'ять тисяч доларів, як дар любови від парафії.

Співом "Многоліття" у наміренні о. Ювілята та молитвою благословення, що її зачитав о. монс. Василь Шерері, парох Візантійської католицької церкви в Мк Кіспорт, Па., закінчено офіційну частину бенкету, після чого присутні склали о. Ювілятові особисто гратуляції. Після бенкету була танцювальна забава, що продовжувалась до пізньої ночі.

Це ювілейне святкування ще більше скріпило гарні взаємовідносини між парафіянами й ширшою українською громадою Піттсбургу та о. Джиджорою, що в свою чергу вплине на їх дальшу гармонійну й плодотворну працю на ниві Христа і нашого народу.

Василь Яциш

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У звідомленні про пластові табори на "Вовчий Тропі", поміщеному у числі газети з 11-го липня ц. р. трапилась основна помилка. У третьому відступі має бути: "Табір новачок п. н. "Зачарований ліс" нараховує 70 новачок та 14 членок булав і є під проводом командантки пл. сен. Роми Гарасимяк ("Гребля"). Її заступницею і бундужною є ст. пл. Леся Слободян ("Чортополохи")", а далі як в тексті. Також трапилася помилка в прізвищах Тараса і Романа Ковчів.

СПОРТОВИЙ ТАБІР СУМ-А

Елленвіл, Н. Й. — Від 20-го липня до 9-го серпня ц. р. тут на Оселі Спільки Української Молоді Америки відбуватиметься спортивний табір для юначок і юнаків до 17-го року життя. Спортивним табором вже від років успішно керує Ярослав Петрик, член Центральної і Крайової управ СУМ, а головними інструкторами будуть: С. Касіянко, Наталія і Любомир Кормелюки і цілий ряд інших досвідчених викладачів. У програмі передбачено: коланний м'яч, відбивання, легкоатлетика, теніс (на новозбудованих кортах), плавання, мандриштво тощо. Табори в Елленвілі проходять під контролею Крайової Управи СУМ-А.

КОМПАНІЯ ЗІРОКС ОБНИЗИЛА ВІД 6-10 ВІДСОТКІВ ціни на шість родів своїх дешевіших масових розмножувачів (копіювальних машин). Причиною тієї значної знизки є загальна рецесія з одного боку, а з другого зріст японської конкуренції, яка постійно кидає на ринок нові уліпшені моделі. Крім цього Зірокс впровадив численні загальні уліпшення в кредити для клієнтів, в грошовому звороті за старі розмножувачі та за модернізацію й перебудову старих машин. Згідно з керівництвом компанії ці заходи умотивовані передбачуваннями погіршенням ринкових умов.

НЕЗАЛЕЖНА ГРУПА РЕСПУБЛІКАНЦІВ ЗАПОВІЛА спеціальну збірку фондів для кампанії Роналда Регена і приобіцати зібрати кілька мільйонів доларів, які згідно з поясненням Пітера М. Фленгана, свого часу дорадника президента в Адміністрації Річарда Ніксона, будуть зужиті переважно на кампанію в телевізії, пресі і виданні літературі завданням якої буде показати помилки теперішнього президента Картера. Також інша група республіканців зобов'язалася зібрати 25 мільйонів доларів для Регена. Крім того кожний офіційний кандидат отримає з федеральних фондів 29.4 мільйона доларів на передвиборчу кампанію.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ПРОГРАМОВИЙ комітет, опрацюючи платформу для Конвенції, яка вже почалася в Детройті, знову виступив проти президента Джиммі Картера за його кволю економічну політику. В деклярації цього комітету сказано дослівно: "Картер повинен відійти!". Головним документом у закладі являється квола. — на думку республіканських політиків і економічних знавців, — енергетична політика Уряду президента Картера.

Статтю...

(Закінчення зі стор. 1)

якщо Захід має перемогти. Кінчає свою статтю д-р Добрянський відміткою, що в зовнішній політиці ЗСА вже є зрушення в потрібному напрямі: зацікавлення мусульманськими народами, про що постійно пригадавав Крайовий Комітет Поневолених Націй, хоч не багато було тих, що слухають. Правильним розумінням природи російсько-комуністичного імперіалізму і розумінням незалежницьких аспірацій неросійських народів, поневолених СССР, можна було б багато зробити для справи справжнього миру вже тепер, не чекаючи на конфронтацію і навіть цим запобігаючи їй.

В пам'ять нашого Кума
бл. п. проф. д-ра Володимира Безушка
жертвуємо 25.00 дол.
на Наукове Товариство ім. Шевченка.
Інж. К. ДИДИНСЬКИЙ

В глибокому смутку ділимося болісною вісткою з Рідними і Знайомими, що в суботу, 12-го липня 1980 року відійшов ненадіяно у Вічність, проживши 70 років наш Найдорожчий Муж, Тато, Син і Дідо

бл. п. ОЛЕКСАНДЕР КОЖЕНЬОВСЬКИЙ

уроджений 14 червня 1910 р. в Перемішлі, Україна
залишаючи в смутку близьку і дальшу родину
в Америці і Україні

ПАРАСТАС в середу, 16-го липня 1980 р. о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd. у Філадельфії, Па.
ПОХОРОН у четвер, 17-го липня о год. 9-й рано з церкви Царя Христа на цвинтар в Факс Чейсі.

Горем прибиті:
дружина — ІРЕНА
мама — МАРІЯ
син — БОГДАН з дружиною КСЕНЕЮ і дітьми КАТРУСЕЮ, ЛУКОЮ і ПАВЛУСЕМ
дочка — МАРІЯ БОШКО з чоловіком д-ром ЮРІЕМ і донькою АРІЯДНОЮ
сестра — ІВАННА АНТОНЯК з родиною брати — МАРІАН і ЧЕСЛАВ з родиною

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на Семінарію св. Йосафата в Римі.

Ділимося сумною вісткою з Рідною, Приятилями та Знайомими, що в суботу, 12-го липня 1980 р. відійшов від нас у Вічність, заосмотрений Найса. Тайнами наш Дорогий Муж, Швагер і Вуйко.

бл. п. ДМИТРО ТИХИЙ

бувший нотар в Раві Руській, Україна та надпорушник австрійської армії і УГА уродженець Рогатина

ПАНАХИДИ — в неділю, 13-го і в понеділок, 14-го липня 1980 р. о год. 8-й веч. в похоронному завед. Литвині і Литвин 801 Спрінгфілд Авеню, Ірвінгтон, Н. Дж.
ПОХОРОН — вівторок, 15-го липня о год. 9-й рано до церкви св. Івана Христителя в Ньюарку, а відтак на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви за Покійного просять:

АННА — дружина ЛЮБОВ САВОЙКА — швагерка з дочкою ОКСАНОЮ та внуками д-ром Романом і ХРИСТОЮ ГНАТІВ та ХРИСТОЮ МІЗЬ
АННА ТИХА — братова з дітьми і внуками в Україні
ОЛЬГА АТАМАНЮК — сестринка з дітьми в Україні та близька і дальша Рідня в Америці, Канаді і Україні.

Стипендиї Фундації УВУ

Чи може бути краще продовження пам'яті наших найвідоміших педагогів, громадських діячів, що відійшли від нас, як уможливлення далішої українознавчої освіти молодим учителям, виховникам молоді, що жертвено працюють і працюють над нашим добром? Цей вінок, що не в'яне, лучить три покоління в спільній ідеї-любви до рідного.

З гордістю представляємо нашої громаді першу листу стипендієв на Педагогічний курс Українського Вільного Університету, що відбувається від 28-го липня до 22-го серпня цього року в Мюнхені. Стипендія звичайно покриває оплату за навчання, побут у гуртожитку Рідної Школи й трамвайну карту.

Марії Малашук одержала Дарія Уздейчук.

Дарія Уздейчук з відзначенням здала матуру в Школі Українознавства при парохії св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., де вже два роки вчителює. Вона теж виховниця СУМА, належить до танцювальної групи „Карпати“, до вокального ансамблю „Промінь“, залюбки рецитують та студенткою Мангеттен коледжу. Вона дуже любить вчителювати і працювати з дітьми взагалі.

Оксана Кічук

Стипендію імені св. п. Богдана Л. Сидора-Чортарийського одержала Оксана Кічук.

Боян Ониськевич

Стипендію імені св. п. проф. д-ра Костя Кисілевського одержав Боян Ониськевич.

Боян Ониськевич здав з відзначенням матуру, а тепер учителює в Школі українознавства ім. І. Каліниці в Трентоні, Н. Дж. Його індивідуальний підхід до шкільної і пластової молоді, вроджені педагогічні здібності, прикладна солідарність, бездоганне знання української мови, охота та бажання продовжувати й поглиблювати своє знання для дальшого навчання в школах українознавства, поруч університетських студій, та те, що він зголосився — вирішити справу призначення йому цієї стипендії.

Дарія Уздейчук

Стипендію Українського Народного Союзу на студії мови і літератури на Філософському факультеті УВУ одержав Михайло Ляхович з Югославії, де дуже потрібні українці. Він любить наш нарід, нашу мову та нашу культуру і тому хоче студіювати в Українському Вільному Університеті, але матеріальні обставини в його сім'ї, — він один з десяти дітей, наймолодший сестри лише шість років, — не дозволяють досі на це.

Стипендія Комісія Ф. УВУ

Стипендію імені св. п.

Гарний дарунок

В школі українознавства ім. Тараса Шевченка в Рочестері, Н. Й., відбувся як і минулими роками кінцевий іспит. Склали його десять студентів, а це Бабюк Андрій, Галуґа Юрій, Зазуляк Олег, Коліца Уляна, Костик Степан, Лужецький Василь, Мартинеш Христина, Несторович Михайло, Стефанів Павло і Телєга Лєся.

Одинадцять років вони пильно відвідували школу, тому мали гарні успіхи в науці. Інші їхні товариші подорожі по малу відпадали через брак витривалості і охоти вчитися свого, рідного. З числа 27 упершій класі до одинадцяті дійшло восьмеро, а два досконалих пізніше. Цього року всі вони одержали свою нагороду.

Для нових абсолютев, учителів, гостей і родини дбайливо матері влаштували мале привітання, на якому вітали їх і поздоровляли з нагоди закінчення школи отці парохії обох церков: о. монсеньйор Мікола Бабак й о. світлик Василь Остах; голова Українського Когресового Комітету інж. Роман Куциль, голова Батьківського когресу школи Любомир Галуґа, директорка школи мр. Надія Трач.

опікунка класу архітект Людмила Демиденко і доволі гідна вчителька і опікунка Любов Цегельська. Від учнів промовляв М. Несторович, а Лєся Телєга подала коротку історію класу. Христина Мартинеш рецитувала вірш Ліни Костенко.

В нагороду за пильність всі абсолютев дістали книжку Олеса Бердника „Сини Світовиди“ з підписом директорки школи й опікунки класу. Це гарна повість з часів Київського князя Кия, через яку золотом ниткою в'ється змагання до об'єднання племен, до спільної дії проти ворогів. І весь час підкреслена велика любов до людей, що звертаються про допомогу до своїх богів.

Книжка написана легко й дуже цікаво — це одна з кращих повістей названого автором. Видана Самвидавком (Київ 1963), можна її дістати в Канаді в ЗСА. Це дуже добра й відповідна лектура для молоді, і тому всі випускники, які дістали її в дарунок, прочитають її і заохотять інших прочитати цю книжку.

(Л.Ц.)

Причини...

(Закінчення зі стор. 2)

ськй домінації в ділянці комп'ютерів, електроніки та синтетичних волокон Німеччина, Франція та Союзний Союз дістали Америку в продукції виробничих атомних реакторів, які продукують тепер більше адронного матеріалу, ніж його самі спалюють у своїх атомних горнилах.

Другу поважну турботу ЗСА становить примієр виробництва американської сталі, що є, не тільки менше видатне, але сама сталь гірша за чужинську. Для прикладу можна згадати, що Америка майже 50 відсотків сталі та 40 відсотків усіх гайок, болтів та великих шруб спроваджує тепер з-за кордону.

Сьогодні американський промисел зв'язаний в динамічній системі світового економічного росту, що ґрунтується на технологічних поліпшеннях та новаторствах, в яких, на жаль, Америка залишилася далеко позаду. Основу новаторства та змін у технології становлять досліди та розвиток нових методів продукції (т. зв. ристерч енд дивелопмент). У тій галузі Америка, в остан-

ніх роках, стоїть також далеко позаду інших індустриальних країн. Завадосаний промисел Німеччини та Японії зумовив у цих країнах зменшення інфляції, дорогою стабілізації цін, більшу видатність продукції та надвишку в закордонній торгівлі. Щоб припинити примієр американської індустрії, її доцільно капіталістична система вимагає докорінної зміни.

Але хресними батьками сьогоднішнього американського імпульсу слід вважати, в першій мірі Едісона та Генрі Форда, що своєю геніальною винахідливістю та масовою продукцією започаткували дешеву консумпцію та фікцію необмеженого росту і необмежених ресурсів Америки.

Американський покупець на протязі останніх 100 років став предметом рафінованої реклами, що промислувала собі шлях до його складної психологічної системи та, у висліді, створила найбільш марнотравне суспільство світу, яке у великій мірі відповідальне за сьогоднішню енергетичну, та економічну кризи, що лягли в основу падіння Америки.

Відзвучали слова прощання, затихав живий голос громади. Й автомобілемі вогні, вихоплюючи з темної ночі зелені травинки й кучеряві дерева відпочинкової оселі „Верховина“, розносять у світ частки тепла й любови, набутої отут, на прийнятті на посаду новопризначеному о. парохові Богдану Скаскову.

Сам о. Богдан є людиною надзвичайною. Надзвичайною своєю особистістю, своїм життям. Життям усієї його повноти — з тишиною церковного притвору й лихими громами війни. Життям людини, яка, відкинувши світогляд споживача, вибрала світогляд громадянина в широкому національному розумінні цього слова. Людини, що всю напругу фізичних і духовних сил спрямовує на досягнення гуманістичних ідеалів в боротьбі за щастя свого народу.

Ще в дитинстві він інтуїтивно віднашов своє призначення в житті — для нього було найбільшою втіхою імітувати церковні ритуали біля придорожного хреста. Від того почалося. Далі була Львівська Богословська Академія, далі була війна, еміграція, тяжкі початки „від зєра“, вікниці відповідальності урядового становища. Але урядник Богдан Скасков був вірний своєму життєвому покликанню, й ось, перемагаючи всі перешкоди у досягненні мети, він стає священником, і наша численна зібрана громада вітає його, свого пароху. День напередодні був надзвичайно погідний і теплий, наче зігрітий диханням урочистості, що мала відбутися серед чудових Кетскільських гір.

Велика зала ресторану „Верховина“ була вщерть вивовнена мешканцями українського села, знайомими та приятелями о. Богдана, зібраними тут на запрошення громадської ради. Левина доля організації роботи підготовки самого торжества лягла на плечі голови громадської ради Ярослава Гаура та невтомної імпрезової референтки Ярослави Гунчак. Біля головного столу зайняли місця о. парох Богдан Скасков з дружиною Мирославою, отці Клепарчук та Пайкош, Василь

Глен Спей вітає свого пароху

о. Богдана Скаскова

Барка, Валентин Мороз, представник Церковного комітету Ровдич, Богдан Казанівський від Централі „Провідіння“ та сам Я. Гаура.

Віттак голова в імені Громадської ради теплими словами привітав о. Богдана, наголошуючи велике значення росту нашої громади — факт створення самостійної парохії та призначення пароху о. Богдана. Одночасно відмітив заслуги отця перед громадою, характеризуючи отця пароху, як людину з великим життєвим досвідом, що розуміє життя у всіх його суперечливих виявах та шукає узгодження й лагідності в об'єднаній громаді для однієї мети — служіння Богові. Майстром церемоній був загальною відомий диригент хорів Михайло Добощ. Він, з глибоким знанням цитуючи св. Письмо, в еloquentній промові закликав парафіян привітати свого пароху дотриманням моральних законів у нашому щоденному житті, об'єднати навіколо церкви в своїх духовних стрімліннях. Відчитанням привітальної телеграми від Владимира Василя Лостена з архієпископським благословенням він закінчив своє слово.

Варто відзначити вміня Михайла Добоща виконувати обов'язки майстра церемонії чи вмілим зосередженням уваги зібраних на важливих моментах програми, чи вдалим дотепом, звеселяючи.

Примітною несподіванкою для всіх була коротенька мистецька програма, влаштована мистецькими артистичними силами, як дарунок — призначення для о. Богдана. Вокальне тріо пань Гаура-Гунчак-Лихолай відповідало з фортепіановим супроводом Галини Балабан дві ліричні пісні — пригадки про рідний край, а між піснями Анна Плєскул деклямувала вірш поета Андрія Гарасевича „Хрест на Дорогу“. В своїй інтерпретації декляматорка досягнула повноту почувань, відтворюючи лірику душі пароху.

Після вечері була кава й солодке й багато таких

промов. Зібрані тут гості бажали поділитися своїми думками, хвилюваннями, побажаннями з іншими та передати їх для о. Богдана. Більшість промов мали свою виразну ідею — торжество морального ідеалу: були змістовні, різноманітні, динамічні. Варто відмітити кілька з них, цікавих і висловлених ідеями і громадською значущістю:

о. Клепарчук — „наша негода від нашої незгоди“ — тож вмієм гуртуватися навколо своїх священників. Просімо Бога про нашу єдність: проф. Валентин Мороз — „наша бездержавність є тяжкий тягар для нас усіх“ та проте найгірше — це втрата нашої еліти, тож мудро-спокійне, послідовне переманювання всіх трудощів на дорожці шукання виповнення втворених порожнеч і є головне покликання нашого священства, — об'єднуємося навколо церков своїх національними почуваннями, вираженими словами „Бог і Україна“.

Майже в унісон до цих слів прозвучали слова великого поета сучасності Василя Барки: його слова, сповнені яскравою емоційністю та гострою образністю наголошували залежність людства від об'єднання навколо церков громад, що в цілому зливаючись, творять націю.

тримати це злиття твердим монолітом і є завданням священства і Церкви.

Ілюстративне слово до вищезгаданих промов навіс інж. Тарас Дурбак, розповідаючи, як два роди — рід Дурбаків і рід Скаскових, об'єднавшись, сформували підґрунтя для творення духовної еліти та видали зі себе на служіння Церкви й народу аж 29 священників.

Ті всі промови були пересипані привітаннями та побажаннями гостей: о. Пайкоша, Єлисавети Геби, від „Провідіння“ вітав отця пароху головний секретар Богдан Казанівський, та інші.

Кульмінаційним пунктом урочистості була відповідь-промова о. пароху Богдана. Ширі, сердечні

слова, інколи пересипані легкими дотепами досвідченого промовця, мали чітко визначену цілеспрямованість: вказати обов'язок священника служити у винограднику Христа і „давати Богові душі, а душам Бога“. У цих словах увесь він, священник-патріот, що віддав своє життя для Церкви й народу.

В кінці о. Богдан висловив свою вдячність Єпископові Василю, підкреслюючи його прихильне наставлення до тих священників, які не могли бути висвячені з огляду на роки воєнного лихоліття, а хотіли б також посвятити себе на служіння Церкви й народу. Таку саму вдячність він висловив голові Української Помісної Церкви Патріархові Йосифові у всіх зібраних за допомогою та закликав до праці в гармонії й любові для добра нашої Церкви й українського народу.

Співом „Многія Літа“ та молитвою, що її прочитав о. Клепарчук, закінчено прийняття вже коло півночі.

Микола Лихолай

Д-р Лука Луцке:
ВАСИЛЬ СТЕФАНІК
ОПОВІСТЬ УКРАЇНОМОВ
ЗЕМЛІ
Ціна — 8.00 дол.
Замовляти:
СВОБОДА
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07308

Business Opportunity
AXCELLENCE APPLIANCE BUSINESS
in Southern Ulster County, N.Y. — Established in 1927. Volume approximately \$500,000. Major name brands. Owners retiring. Terms available. For details call or write:
SPRAGUE & KILLEN, INC.
116 Canal Street
Ellenville, N.Y. 12428
Tel.: (914) 647-9100

● **REAL ESTATE** ●
Acre land, two wells, good road frontage good location - \$8,000.00
Nice summer home on good lake. Lake frontage, good barn, privacy, 1 1/2 acres — \$59,500.
Small summer home on lot, own frontage, needs some work — \$29,000.
BURCKARD REALTY,
POND EDDY, N.Y. 12770
area code (914) 856-6533

For sale nr. Soyuzivka
2 bedroom house — \$25,500.00
3 bedroom ranch (11 yrs. old), fireplace, reduced — \$35,000.00
Acreage — all sizes.
N. SURAWY — BROKER
(914) 626-3551

HELP WANTED
WANTED
MATURE FEMALE
Domestic work. One day each week — 10:30-3:30. \$4.00 per hr., plus fare. References. Greenwich Village, N.Y.C. (212) CH 3-1709
Call 10-12 a.m. or 6 to 8 p.m.

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: 674-8650
Директор **ЙОСИФ ОНЕНКОВСЬКИЙ**
Займається влаштуванням похоронів в каліфорнії, похоронів в южній частині міста. Похорони по мінімальній ціні.

Try leaving on a flight of fancy.

It's one thing to sit around and dream of faraway places.
But when you decide to go, you've got to come up with a ticket. Wishing won't make it so. Saving will get you there.

One of the easiest, safest ways to save is to buy U.S. Savings Bonds through the Payroll Savings Plan. A little is taken out of each paycheck automatically. And the Bonds will eventually grow into a first-class ticket to anywhere.

Nothing is too far. Tahiti, London, Paris, Rome. Even a trip around the world. Or just a long vacation on a Caribbean island. Anywhere.

So go ahead, take a flight of fancy. Then start buying Bonds so you can take a fancy flight.

Take stock in America.

When you put part of your savings into U.S. Savings Bonds you're helping to build a brighter future for your country and for yourself.

SP-1828
Paid by Ukrainian National Ass'n, Inc. & "Svoboda" Ukrainian Daily

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Дозвольте пригадати Вам, що вкладки повинні бути вплачені вже в першому дні місяця, коли припадає чергова платність.

Тому проситься належні вкладки врівнювати у секретаря Вашого Відділу не пізніше, як 25-го дня даного місяця.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗАМОВЛЕННЯ І ПЕРЕДПЛАТА НА "THE UKRAINIAN WEEKLY"

Просимо вітати, вивопнити і разом з належною передплатою переслати до Адміністрації „Свободи“:

"СВОБОДА"
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Дата.....

Передплата річно для членів УНС — \$5.00, для нечленів — \$8.00
Прощу зарахувати мене до передплатників THE UKRAINIAN WEEKLY

Ім'я і прізвище.....

Address: No. Street City State Zip Code
Я є членом УНС. Відділ..... Я не є членом УНС □
Залучую (чеком □, грошовим переказом □) мою річну передплату □
Передплата \$..... Пресовий Фонд \$.....

Нема то як на СОЮЗІВЦІ

ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
Найкраще місце відпочинку і вакацій в Кетскільських горах біля м. Кергонксон, Н. Й.

Замовляйте місця завчасу на: **КІМНАТИ** — на незрівняний вакаційний побут на **СОЮЗІВЦІ**!

Гірська природа, відновлені кімнати, домашня кухня, 8 тенісних кортів, відбіванкові площі, олімпійського розміру басейн, мистецькі і розвагові імпрези, забави та багато інших угоджень.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
від 20-го липня — 9-го серпня 1980 р.

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ
від 10-го серпня — 23-го серпня 1980 р.

Ім'я, прізвище.....

Адреса.....

Замовлення висилати:
Ukrainian National Association Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446
Тел.: (914) 626-5641